

APIE EUROPOS
SAJUNGOS
POLITIKĄ

Švietimas ir
mokymas –
raktas į jūsų
ateitį

Europos
Komisija

Švietimas, mokymas, jaunimas ir sportas

Investicijos į švietimą ir mokymą labai svarbios, kad jaunimas būtų skatinamas tobulėti ir turėtų geresnių darbo perspektyvų.

APIE EUROPOS SĄJUNGOS POLITIKĄ

Šioje leidinių serijoje paaiškinama, ką ES veikia įvairiose politikos srityse, kodėl ji imasi veiksmų ir kokių rezultatų yra pasiekusi.

Leidinius galima rasti internete:

http://europa.eu/pol/index_lt.htm
<http://europa.eu/!ub99wG>

Kaip funkcionuoja Europos Sąjunga
12 Europos pamokų
Europos ekonomikos augimo strategija „Europa 2020“
ES steigėjai

Aplinka
Bankininkystė ir finansai
Biudžetas
Ekonominė ir pinigų sąjunga bei euras
Energetika
Humanitarinė pagalba ir civilinė sauga
Įmonės
Jūrų reikalai ir žuvininkystė
Klimato politika
Konkurencija
Kova su sukčiavimu
Kultūra ir audiovizualinė politika
Maisto sauga
Migracija ir prieglobstis
Mokesčiai
Moksliniai tyrimai ir inovacijos
Muitai
Plėtra
Prekyba
Regioninė politika
Sienos ir saugumas
Skaitmeninė darbotvarkė
Švietimas, mokymas, jaunimas ir sportas ✘
Tarptautinis bendradarbiavimas ir vystymasis
Teisingumas, pagrindinės teisės ir lygybė
Transportas
Užimtumas ir socialiniai reikalai
Užsienio ir saugumo politika
Vartotojai
Vidaus rinka
Visuomenės sveikata
Žemės ūkis

TURINYS

Kodėl reikia ES lygmens veiksmų?	3
Kaip ES siekia savo tikslų?	6
ES veikla	10
Daugiau informacijos	16
Perspektyvos	16

Apie Europos Sąjungos politiką. Švietimas, mokymas, jaunimas ir sportas

Europos Komisija
Komunikacijos generalinis direktoratas
Piliečių informavimas
1049 Briuselis
BELGIJA

Rankraštis atnaujintas 2014 m. lapkričio mėn.

Viršelio ir p. 2 nuotrauka: © Glowimages/Getty Images

16 p. — 21 × 29,7 cm
ISBN 978-92-79-42105-1
doi:10.2775/5435

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2014

© Europos Sąjunga, 2014
Leidžiama atgaminti. Naudoti arba atgaminti atskiras
nuotraukas galima gavus tiesioginį autorių teisių
turėtojų sutikimą.

Kodėl reikia ES lygmens veiksmų?

Švietimas ir mokymas – jūsų ir mūsų ateitis

Kuo tai naudinga jums? Investicijos į švietimą ir mokymą – raktas į jūsų ateitį, ypač jei esate jaunas. Išmokus antrą arba trečią kalbą ne tik bus lengviau pažinti kitas šalis, suprasti jų žmones ir skirtingus papročius, bet ir atsivers galimybių studijuoti, stažuotis arba užsiimti savanoriška veikla užsienyje, o dėl to pagerės perspektyvos ateityje susirasti teikiantį daug pasitenkinimo ir gerai apmokamą darbą. Tyrimai rodo, kad aukštą kvalifikaciją turintiems asmenims tikimybė susirasti darbą dukart didesnė, o tikimybė gauti didesnes negu vidutinės pajamas – beveik triskart didesnė negu menkos kvalifikacijos žmonėms.

Kuo tai naudinga jūsų šaliai? Pasaulyje, kuriame nuolat daugėja sąsajų, nacionalinės ekonomikos galės visapusiškai išnaudoti savo potencialą tik tuomet, jei jas remis tvirtos švietimo ir mokymo sistemos. Jei šalis išmintingai investuos į švietimą ir mokymą, joje klestės verslas, mokslas ir menai. Be to, galimybę mokytis suteikiant visiems, bus padedama užtikrinti socialinį teisingumą ir socialinę sanglaudą.

Švietimas buvo labai svarbus klasikinės Graikijos civilizacijos klestėjimo veiksnys.

Ar žinote, kad...?

20 % europiečių pagrindiniai įgūdžiai, pavyzdžiui, raštingumas ir mokėjimas skaičiuoti, yra žemo lygio, todėl jiems sunku patekti į darbo rinką ir visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime.

Kuo tai naudinga Europai? Mūsų sėkmė pasaulio rinkoje, kurioje konkurencija didelė, priklauso nuo kvalifikuotos darbo jėgos, gaminančios aukštos kokybės naujoviškas prekes ir teikiančios tokias paslaugas. Tačiau nuo švietimo priklauso ne tik ekonominiai rezultatai, bet ir daug daugiau svarbių dalykų – demokratinė kultūra Europoje galės klestėti tik tuomet, jei mes visi žinosime savo pilietines teises ir pareigas. Aktyvaus pilietiškumo reikia mokytis ir mokytis namuose, mokykloje ir kitur.

Programa „Erasmus+“

Atsižvelgdama į švietimo svarbą piliečių, tautų ir visos Europos gerovei ateityje, Europos Sąjunga parengė plataus užmojo programą „Erasmus+“. Programa siekiama skatinti žmonių asmeninį tobulėjimą ir gerinti darbo perspektyvas. Pagal ją remiami visi švietimo ir mokymo sektoriai, taip pat jaunimo neformalusis mokymasis, savanoriška veikla ir mėgėjų sportas. Ji pakeičia keletą ankstesnių programų ir bus vykdoma laikantis suderintų ir supaprastintų taisyklių ir tvarkos.

Nuo 1987 m. programos „Erasmus“ stipendijas gavo daugiau kaip 3 mln. aukštųjų mokyklų studentų. Programai „Erasmus+“ ES lėšų skirta gerokai daugiau. 2014–2020 m. pagal ją siekiama skirti paramą dar 4 mln. jaunuolių, studentų ir suaugusiųjų, kad jie įgytų patirties bei įgūdžių mokydami, stažuodami, dalyvaudami jaunimo mainuose arba užsiimdami savanoriška veikla užsienyje. Be to, atsirado gerokai daugiau švietimo įstaigų arba jaunimo organizacijų tarpusavio bendradarbiavimo galimybių ir švietimo įstaigų bendradarbiavimo su darbo rinka galimybių.

Nerimą keliantys kvalifikacijos skirtumai

Pasaulinė ekonomikos krizė atskleidė struktūrinius trūkumus, dėl kurių labai nukentėjo milijonai žmonių. Darbo neranda daugiau kaip 20 % visos Europos Sąjungos jaunimo, o kai kuriose valstybėse narėse jaunimo nedarbo lygis – daugiau kaip 50 %. Tačiau krizė nėra vienintelė nedarbo priežastis. Susirasti darbą kliudo ir menkas išsilavinimas bei įgūdžių stoka.

Ar žinote, kad...?

Dėl nemokėjimo skaityti ir rašyti ne tik žlunga asmens gyvenimas, bet ir visuomenė patiria didžiulių nuostolių. Neraštingumo kaina vien išsivysčiusiose šalyse kasmet yra daugiau nei 500 000 000 000 eurų (500 mlrd. eurų).

Apie 20 % Europos Sąjungos jaunimo nepasiekia minimalaus pagrindinių gebėjimų lygio skaitymo, matematikos ir gamtos mokslų srityse. Šeši milijonai žmonių pasitraukia iš švietimo ir mokymo sistemos teigiamą pagrindinį išsilavinimą arba neįgiję net jo. Galite įsivaizduoti tokio menko išsilavinimo pasekmes. Neseniai atlikto tyrimo duomenimis, tik kas antras menką kvalifikaciją turintis suaugęs žmogus turi darbą, o aukštą kvalifikaciją įgijusių suaugusiųjų užimtumo lygis daug aukštesnis.

Ar tai reiškia, kad geriausias būdas užsitikrinti, kad gausite darbą, – tobulinti kvalifikaciją? Šis būdas neabejotinai patikimiausias. Daugeliui darbdavių labai trūksta kvalifikuotų darbuotojų. Reikiamų įgūdžių turinčių žmonių sunku rasti kas trečiam darbdaviui. Tokia padėtis susiklosčiusi visų pirma novatoriškiausiuose ekonomikos sektoriuose, kuriuose yra tūkstančiai laisvų inžinerijos, mokslo ir technologijų sričių darbo vietų.

Šis neatitikimas tarp gebėjimų, kurių reikia darbdaviams, ir darbo ieškančių asmenų gebėjimų vadinamas **gebėjimų paklausos ir pasiūlos neatitiktimi**. Tai yra viena iš didžiausių problemų Europos šalyse. Atsivėrė spraga, kurią būtina užtaisyti. Tvirčiausia statybinė medžiaga – švietimas ir mokymas.

Atotrūkį mažina pensininkai

Pagal Europos projektą HEAR ME aukštąjį išsilavinimą turintiems pensininkams arba į pensiją netrukus išėjantiems asmenims pasiūlyta kuruoti jaunimą. Savanoriai pirmiausia lankė kursus, kuriuose įgijo kuravimo įgūdžių. Tada jie kuravo ypatingų poreikių turinčius mokyklos nebaigusius arba nebaigti rizikuojančius jaunuolius – teikė jiems pagalbą ir patarimų, kad padėtų pasiekti jų tikslus įgyti išsilavinimą ir susirasti darbą.

Gamintojams sunku rasti kvalifikuotų darbuotojų.

Subsidiarumas praktikoje: ką išmokstate namuose, to nebereikia mokytis mokykloje.

Įveikti sunkumus drauge

Mokymosi procese dalyvauja milijonai žmonių ir organizacijų: mokinių, studentų, stažuotojų, tėvų, mokytojų, universitetų, įmonių ir jaunimo organizacijų, galų gale vyriausybės ir Europos Sąjunga. Kaip jiems protingai pasidalyti atsakomybe? Tai daroma vadovaujantis **subsidiarumo principu**. Tai reiškia, kad sprendimai visada turėtų būti priimami tuo lygmeniu, kuris yra kuo mažiau nutolęs nuo žmonių, kuriems jie turi įtakos.

Kaip manote, kas atsakingas už švietimą?

Kas švietimo ir mokymo srityje atlieka svarbiausią vaidmenį?

Vyriausybės, mokyklos, mokytojai ar tėvai?

Koks jūsų paties vaidmuo? Kokiu mastu galite pats nuspręsti, kur, kada ir ko mokytis?

Atsakymai gali būti įvairūs, todėl ES sutartyse nustatyta, kad kiekviena ES valstybė atsakinga už savo švietimo, mokymo ir jaunimo politikos formavimą. Sprendimus dėl mokymo turinio ir švietimo organizavimo priima nacionalinės vyriausybės. Kiekviena vyriausybė kompetenciją spręsti švietimo klausimus gali suteikti regioninėms arba vietos institucijoms. Atsakomybė už daugelio sprendimų priėmimą perduodama universitetams, mokykloms ir kitoms mokymo įstaigoms. Kai kuriuos iš jų įgyvendina jaunimo organizacijos.

Tačiau kad sistemos klestėtų, žinios turi būti gausinamos ir skleidžiamos, taip pat už šalių sienų. Štai kodėl svarbus švietimo, mokymo ir jaunimo politikos Europos matmuo. Valstybės narės gali tobulinti savo politiką mokydamosi vienos iš kitų patirties, o įvairių šalių studentai, pameistriai, savanoriai, mokytojai, su jaunimu dirbantys asmenys, mokyklos, universitetai ir jaunimo organizacijos gali bendradarbiauti. Bendradarbiavimas Europos lygiu yra būtinas siekiant visiems sukurti geriausią mokymosi aplinką ir užtikrinti vertingą kvalifikaciją.

Todėl bendradarbiavimo švietimo, mokymo ir jaunimo srityse programos jau daugelį metų įtraukiamos į Europos darbotvarkę. 1987 m. priimta programa „Erasmus“, o 1988 m. – pirmoji Europos jaunimo programa „Jaunimas Europai“. Tačiau oficiali Europos kompetencija švietimo, profesinio mokymo ir jaunimo srityje į Europos Sąjungos steigiamąsias sutartis įtraukta tik 1993 m. Tai padaryta Maastrichto sutartimi.

Ar žinote, kad...?

Nauja ES kompetencija – sportas – nustatyta Lisabonos sutartyje (2009 m.). Bendro Europos požiūrio svarba akivaizdi, kai propaguojama socialinė ir ekonominė sportavimo bei fizinio aktyvumo nauda ir kai dedamos pastangos įveikti su sportu susijusio smurto, susitarimų dėl varžybų baigties ar dopingo grėsmes. Dalijantis informacija ES lygmeniu valstybėms narėms lengviau formuoti veiksmingą kovos su šiais reiškiniais politiką.

Kaip ES siekia savo tikslų?

ES yra įsipareigojusi remti švietimo, mokymo ir jaunimo politiką, kad žmonėms atsivertų nauji horizontai ir naujos galimybės.

Būkite pasirengę mokytis nuolat

„Gyvenimas – tai mokymasis. Kai nustoja mokytis, mirštate“ (Tom Clancy).

Mes mokomės nuolat. Pavyzdžiui, pokalbis su nauju pažįstamu suteikia progą sužinoti jo pažiūras, nuomonę ir kitų dalykų.

Nesimokyti beveik neįmanoma. Pabandykite nieko nesimokyti bent valandą. Ar tikėtina, kad pavyks?

Ne. Jau ruošdamasis šiam eksperimentui turėsite apgalvoti, kokios veiklos vengti, taigi remdamasis savo patirtimi aiškiau suformuluosite, kas yra mokymasis. O asmeninė patirtis yra geriausias mokymosi būdas.

Mokymasis – tai ne tik sėdėjimas klasėje. Tai ne tik faktų įsiminimas. Mokymasis – tai gyvenimas.

Todėl ES skatina laikytis plataus ir visapusiško požiūrio į mokymąsi ir mano, kad mokytis galima įvairioje aplinkoje ir kad esama daug įvairių mokymosi būdų, pavyzdžiui, neformalusis, savimoka ir mokymasis visą gyvenimą.

Neformalusis mokymasis – tai mokymasis kitur negu formalioje mokyklos arba kitos ugdymo įstaigos aplinkoje. Mokomasi atliekant organizuotą veiklą ir gaunant kokią nors mokymosi pagalbą. Pavyzdžiai:

Mokymasis – tai gyvenimas.

Išmokti solidarumo – tai išmokti gyventi.

- struktūriškai apibrėžtas mokymasis internetu;
- mokymasis įmonėse;
- savanoriška veikla arba dalyvavimas jaunimo mainuose;
- mokyklos nebaigusiems asmenims skirtos raštingumo programos arba programos, pagal kurias įgyjama darbui reikalingų įgūdžių.

Savimoka – tai mokymasis, kurio tikslai ir jam skirtas laikas nėra apibrėžti, jis nėra organizuojamas remiantis nurodymais. Įgūdžiai įgyjami (kartais nesąmoningai) kaupiantis gyvenimo ir darbo patirčiai. Pavyzdžiai:

- dirbant įgyti projektų valdymo arba darbo su informacinėmis technologijomis įgūdžiai;
- gyvenant užsienyje išmokta kalba ir įgytos žinios apie kitą kultūrą;
- užsiimant savanoriška arba kultūrine veikla, sportuojant ir dirbant namuose (pavyzdžiui, rūpinantis vaiku) įgyti socialiniai įgūdžiai.

Mokymasis visą gyvenimą – tai naujų dalykų mokymasis visą gyvenimą, visų pirma mokymasis pasibaigus pradiniam formaliojo švietimo etapui. Atminkite, kad mokytis niekada nevėlu.

Protinę negalią turinčių žmonių mokymasis visą gyvenimą

Protinę negalią turintiems žmonėms mokymasis visą gyvenimą – tai ne tik naujų įgūdžių įgijimas. Tai ir priklausymo visuomenei ženklas, galimybė įrodyti savo vertę ir savarankiškiau tvarkyti savo kasdienį gyvenimą. Tačiau daugelis mokymo kursų protinę negalią turintiems žmonėms netinka. Mokymo medžiagą dažnai sudėtinga perprasti ir nelengva suprasti, ką sako dėstytojas.

Todėl įvairių ES šalių organizacijos ėmėsi drauge vykdyti projektą „Pathways“. Jo dalyviai parengė mokymo kursų, knygelių ir internetinių priemonių, kuriose aiškinama, kaip padaryti informaciją lengviau suprantamą. Įgyvendinant šį projektą protinę negalią turintiems žmonėms bus padedama mokytis visą gyvenimą.

Būkite pasirengę bendradarbiauti su pasauliu

Europa nėra uždara, ypač švietimo, mokymo ir jaunimo politikos srityje.

- ES remia bendradarbiavimą visame pasaulyje, siekdama šalių partnerių aukštojo mokslo įstaigų plėtros ir modernizavimo. Įstaigos partnerės gali būti pasirinktos ES kaimyninėse šalyse, Vakarų Balkanuose, Rusijoje, taip pat Azijos, Lotynų Amerikos ir Afrikos regionuose.

- ES remia viso pasaulio jaunimo organizacijų bendradarbiavimo projektus. Šių projektų tikslas – gerinti jaunimo darbo, savanoriškos veiklos, jaunimo mainų ir kitos neformaliojo mokymosi veiklos kokybę ir pripažinimą įvairiuose pasaulio regionuose.
- Pagal programą „Jean Monnet“ skatinama visame pasaulyje dėstyti Europos integracijos kursus, atlikti šios srities mokslinius tyrimus ir plėtoti apmąstymus šia tema. 1990–2011 m. vykdant šią programą suformuota maždaug 3 700 Europos integracijos studijų srities projektų, iš kurių 165 buvo „Jean Monnet“ kompetencijos centrai, apie 880 – „Jean Monnet“ profesūros, beveik 2 200 – nuolatinės mokymo programos ir europiniai moduliai. Programa šiuo metu vykdoma 72 pasaulio šalyse.

Žinių apie ES sklaida pasaulyje

„Programa „Jean Monnet“ iš tiesų labai svarbi. Ekonomikos programa dabar naudojama kaip priemonė rengti mokymo apie ES programas, kviečiant Europos dėstytojus ir praktikuojančius specialistus ir skatinti įvairių veiklą, kuria siekiama geriau informuoti korėjiečius apie Europos Sąjungą.“

Profesorius Woosik Moon, Seulo nacionalinio universiteto „Jean Monnet“ ES ekonomikos katedra, Pietų Korėja

ES parama

Valstybės narės yra atsakingos už savo švietimo ir profesinio mokymo sistemų turinį ir organizavimą. ES gerbia nacionalinių taisyklių ir prioritetų įvairovę. Ji neturi teisės derinti savo valstybių narių šių sričių teisės aktų (Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 165 ir 166 straipsniai).

Taigi ES negali ir nustatyti švietimo, mokymo ir jaunimo politikos taisyklių. Ar tai reiškia, kad ES šioje srityje nieko nedaro? Visai ne! ES Europos mokymosi procese atlieka itin svarbų koordinatorės, tarpininkės ir patarėjos vaidmenį. Ji taip pat skatina valstybes nares bendradarbiauti ir papildo jų veiklą. Kaip tai vyksta praktikoje?

Pavyzdžiui, Europos Sąjunga:

- **remia** studentus, doktorantus, stažuotojus, dėstytojus, profesijos mokytojus ir lektorius, norinčius studijuoti, mokytis arba įgyti darbo patirties užsienyje, ir jaunimą, norintį dalyvauti jaunimo mainų arba savanoriškos veiklos programose užsienyje;
- **skatina** valstybes nares reformuoti ir modernizuoti švietimo bei mokymo sistemas ir plėtoti jaunimo politiką, kad jos būtų tinkamesnės spręsti šiandienos ir rytdienos uždavinius;
- **padeda** žmonėms integruotis į darbo rinką, visų pirma pasitelkus profesinį mokymą;
- **propaguoja** vyriausybių, universitetų, kolegijų ir mokyklų, mokymo įstaigų, įmonių, socialinių partnerių, jaunimo ir pilietinių organizacijų bendradarbiavimą.

Kodėl reikia bendradarbiauti ES lygmeniu?

Bendradarbiavimas ES lygmeniu padeda Europos šalims tobulinti savo švietimo sistemas. Jis suteikia šalims galimybę veikti kartu ir mokytis vienoms iš kitų dalijantis patirtimi, kokia politika pasirodė esanti geriausia.

Bendradarbiavimas ES lygmeniu: Europos semestras

„Europa 2020“ – tai ES ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategija. Jos kertinis akmuo yra nuo 2011 m. kasmet vykdomas Europos semestras – ekonominės politikos koordinavimo ir Europos institucijų, ES valstybių narių vyriausybių bei nacionalinių parlamentų dialogo ciklas. Per Europos semestrą ES priima **konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas**, kuriomis siekiama pateikti valstybėms narėms gaires, kaip užtikrinti konkurencingumą ir darbo vietų kūrimą. Kadangi švietimas ir mokymas turi vis didesnės įtakos užimtumui ir ekonomikos vystymuisi, konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose vis daugiau dėmesio skiriama švietimo ir mokymo klausimams.

Bendradarbiavimas ES lygmeniu: judumo suvestinė

ES kartu su valstybėmis narėmis parengė judumo suvestinę. Joje nustatyti penki pagrindiniai veiksniai, kurie turi įtakos jaunimo motyvacijai ir galimybėms studijuoti arba stažuotis užsienyje. Iš jos matyti, kad parama valstybėse narėse labai skiriasi (2014 m. sausio mėn. duomenimis).

- Vokietijoje, Belgijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje ir Italijoje teikiama išsamiausia informacija apie judumo galimybes ir daugiausia rekomendacijų.
- Daugiausia dėmesio kalbų mokymuisi mokyklose skiriama Kipre, Liuksemburge ir Belgijos regione, kuriame kalbama vokiškai. Tai dažnai svarbus veiksnys, lemiantis sprendimą studijuoti, stažuotis arba dirbti užsienyje.
- Belgijos Flandrijos regione, Vokietijoje, Italijoje ir Austrijoje teikiama didelė finansinė parama socialiai remtiniams studentams, norintiems studijuoti ar stažuotis užsienyje.

ES siekia plataus užmojo tikslų

Mokantis siekiama pažangos. To paties siekiama švietimo ir mokymo politika. Todėl, kad galėtų įvertinti pažangą, ES ir jos valstybės narės nustatė tokius **standartus, kuriuos reikia pasiekti iki 2020 m.:**

- prastai skaitančių, prastai skaičiuojančių ir prastai išmanančių gamtos mokslus penkiolikmečių turėtų būti mažiau kaip 15 %;
- mokyklos nebaigiančių asmenų dalis turėtų sumažėti, kad nesiektų 10 %;

- bent 40 % jaunuolių turėtų įgyti aukštąjį išsilavinimą;
- bent 20 % aukštojo mokslo įstaigų absolventų turėtų būti tam tikrą laiką studijavę arba stažavęsi užsienyje.

Kokia padėtis šiuo metu? Ar tikėtina, kad iki 2020 m. pasieksime šiuos plataus užmojo tikslus? Remiantis 2012 m. PISA tyrimu, atsakyti vienareikšmiškai sunku.

Kad ir kokių rezultatų būtų pasiekta kai kuriose srityse ir kai kuriose šalyse, dar daug ką reikia nuveikti. Kol milijonams vaikų Europos Sąjungoje nepavyksta išmokyti gerai skaityti, rašyti ir skaičiuoti, negalime atsipalaiduoti.

Estijoje (nuotraukoje jos sostinė Talinas) užtikrinamos vienodos mokymosi galimybės.

2012 m. PISA tyrimas

Tarptautinio moksleivių vertinimo programa (PISA) yra Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) visame pasaulyje atliekamas tyrimas. Juo įvertinamos pagrindinės penkiolikmečių mokinių matematikos, skaitymo ir gamtos mokslų žinios ir gebėjimai. Pirmasis tyrimas atliktas 2000 m. ir nuo to laiko atliekamas kas trejus metus. 2012 m. PISA tyrime dalyvavo visos 34 EBPO narės ir 31 šalis partnerė. Toliau pateikiami kai kurie rezultatai.

ES gerėja skaitymo įgūdžiai ir gamtos mokslų žinios!

ES artėja prie tikslo, kad 2020 m. nepakankamai gebėjimų šiose srityse įgijusių mokinių dalis nesiektų 15 %.

Skaitymas:

2006 m. – 23,1 % → 2012 m. – 17,8 %

Gamtos mokslai:

2006 m. – 20,3 % → 2012 m. – 16,6 %

Mes prasčiau išmanome matematiką!

Vidutinė prastai išmanančių matematiką mokinių dalis iš esmės nepasikeitė: pagal 2012 m. PISA tyrimą tokių mokinių yra 22,1 %, palyginti su 22,3 %, kuris nustatytas atlikus tokį tyrimą 2009 m.

Kai kurios šalys išsiskiria!

Keturios ES valstybės narės (Estija, Suomija, Lenkija ir Nyderlandai) patenka į geriausių rezultatų pasiekusių šalių sąrašą. Jose prastai matematiką mokančių mokinių dalis yra mažesnė nei ES nustatytas 15 % standartas.

Estijoje tokių mokinių tėra 10,5 % (palyginti su 22,1 % ES vidurkiu).

Kitos gerokai atsilieka!

Kai kuriose ES valstybėse narėse nuo trečdaliu iki pusės penkiolikmečių rezultatai atitinka žemiausią PISA lygį.

ES veikla

ES investuoja 14,7 mlrd. eurų į 2014–2020 m. ES švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programą „Erasmus+“.

Programa „Erasmus+“ siekiama gerinti jaunimo darbo perspektyvas ir skatinti asmeninį tobulėjimą. Ji padeda mūsų švietimo, mokymo ir jaunimo sistemoms užtikrinti tokį mokymą, mokymąsi ir jaunimo veiklą, kurie suteikia žmonėms galimybę išsiugdyti įgūdžių, kurių reikia dabartinėje ir ateities darbo rinkoje ir visuomenėje.

Jei norėtumėte gauti ES lėšų švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto sričių veiklai, pagrindinę informaciją rasite čia. Išsamesnės informacijos pateikiama paraiškų teikėjams skirtame programos vadove. Programos vadovą ir daug kitos informacijos rasite programos „Erasmus+“ interneto svetainėje (<http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus>).

Programą „Erasmus+“ sudaro trys pagrindiniai veiksmi

- 1 pagrindinis veiksmas. Judumas mokymosi tikslais: parama asmenims, norintiems studijuoti, dirbti, dalyvauti jaunimo veikloje, dėstyti, stažuotis arba tobulinti profesinius bei asmeninius įgūdžius ir kompetenciją užsienyje.
- 2 pagrindinis veiksmas. Bendradarbiavimas ir partnerystė: švietimo, mokymo ir jaunimo organizacijų, taip pat švietimo įstaigų ir darbo rinkos bendradarbiavimas ir partnerystė.

- 3 pagrindinis veiksmas. Politinė reforma: remiami apmąstymo, dialogo ir įrodymų kaupimo procesai, reikalingi, kad būtų reformuotos švietimo, mokymo ir jaunimo politika ir sistemos.

1 pagrindinis veiksmas: pavienių besimokančių asmenų judumas

Šiame skyriuje aprašoma, kokių galimybių programa „Erasmus+“ suteikia įvairiems besimokantiems asmenims ir visų rūšių švietimo, mokymo ir jaunimo organizacijų darbuotojams.

Jei esate:

aukštosios mokyklos studentas ir norite studijuoti arba stažuotis užsienyje,

profesinio mokymo įstaigos moksleivis ir norite įgyti daugiau įgūdžių,

jaunas žmogus ir norėtumėte dalyvauti jaunimo mainų programoje arba savanoriškoje veikloje užsienyje,

mokytojas, dėstytojas, jaunimo darbuotojas ir norite vyksti į užsienį dėstyti arba mokyti,

tuomet šiame skyriuje galite rasti informacijos, kokiomis naujomis galimybėmis galite pasinaudoti.

Į užsienį vykstančių asmenų kalbų žinios

Kuo geriau mokate kalbą, tuo daugiau naudosis gausite būdamas užsienyje. Įvairių kalbų vartojimas yra svarbus daugumos judumo projektų aspektas. Jei esate universiteto studentas, savanoris arba darbuotojas, išvykstantis bent dviem mėnesiams, arba profesinio mokymo įstaigos studentas, vykstantis į užsienį bent mėnesiui, programa „Erasmus+“ suteikia jums galimybę pagerinti kalbos, kuria studijuosite arba kurią vartosite darbe ar vykdydamas savanorišką veiklą, žinias.

Kai jūsų judumo paraiška bus patvirtinta, jūsų bus paprašyta pasitikrinti, kaip mokate kalbą, ir jums bus pasiūlyta prieš išvykstant arba jau nuvykus į užsienio šalį lankyti kalbų kursus. Daugiau informacijos apie šią naują pagal programą „Erasmus+“ teikiamą galimybę jums gali suteikti jūsų šalies institucija arba organizacija. Atnaujinkite savo kalbos žinias ir į kelionę!

AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ STUDENTAI

Studijų laikotarpiai: studentai kitos šalies universitete arba kolegijoje gali studijuoti 3–12 mėnesių.

Stažuotės: jie gali užsienyje 2–12 mėnesių stažuotis darbo vietoje.

Neseniai aukštojo mokslo įstaigą baigę asmenys taip pat gali pirmus metus po diplomo įgijimo stažuotis užsienyje. Tačiau planuokite iš anksto! Turite būti atrinktas savo aukštosios mokyklos per paskutinius studijų metus.

Pagal programą „Erasmus+“ ir taip pat remiamos kai kurių Europos studentų studijos kitose pasaulio šalyse ir kitų pasaulio šalių studentų studijos Europoje.

„Studijos kitame universitete padėjo man labiau nei kada nors anksčiau išplėsti savo tyrimų sritį. Tačiau vertingiausia buvo tai, kad susipažinau su daugybe žmonių, su kuriais, esu tikras, dirbsiu ateityje.“

Robertas (JK) apie savo 10 mėnesių trukusias pramoninio dizaino studijas Delfto technologijos universitete, Nyderlanduose.

PASKOLOS MAGISTRANTŪROS STUDENTAMS

Siekiant padėti magistrantūros studentams studijuoti kitose Europos šalyse, pagal programą „Erasmus+“

remiamos naujos pigios paskolos. Studentai gali prašyti paskolų palankiomis sąlygomis visam magistrantūros studijų užsienyje laikotarpiui ir gali skolintis iki 12 000 eurų vienu metų studijoms arba iki 18 000 eurų dvejų metų studijoms.

JUNGTINĖS MAGISTRANTŪROS PROGRAMOS

Programa „Erasmus+“ viso pasaulio magistrantūros studentams suteikiama galimybė gauti stipendiją studijoms pagal jungtines aukšto lygio tarptautines studijų programas, kurias vykdo partnerystės ryšius užmezgę universitetai. Baigus studijas pagal jungtinę magistrantūros programą įgyjamas laipsnis, kurį drauge suteikia visos dalyvaujančios institucijos arba jų dalis. Daugiau informacijos apie tai gali suteikti jūsų aukštojo mokslo įstaigos tarptautinių ryšių skyrius.

PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGŲ MOKSLEIVIŲ JUDUMAS

Profesinio mokymo įstaigų moksleiviams patirtis užsienyje gali padėti įgyti reikiamų įgūdžių, kad jie būtų konkurencingi dabartinėje darbo rinkoje.

Vidurinio ugdymo lygmeniu besimokantys profesinių mokyklų moksleiviai, stažuotojai ir gamybinę praktiką atliekantys asmenys gali vykti stažuotis arba atlikti gamybinę praktiką į užsienį. Tokia stažuotė arba praktika gali būti atliekama bendrovėje, kitoje darbovietėje (pvz., nevyriausybinėje organizacijoje arba viešojoje organizacijoje) arba profesinėje mokykloje, į ją įtraukiamas ir mokymosi darbo vietoje laikotarpis. Stažuotės gali trukti nuo dvejų savaičių iki vienu metų.

Išplėskite savo akiratį – studijuokite užsienyje.

Igykite profesinės patirties šalyje, garsėjančioje tos srities specialistais.

Be to, judumo galimybėmis gali pasinaudoti neseniai studijas baigę asmenys (t. y. gamybinę praktiką atlikę asmenys). Jie turi pradėti stažuotę užsienyje per vienus metus nuo kvalifikacijos įgijimo.

„Mano patirtis užsienyje buvo neabejotinai naudinga tolesnei mano profesinei veiklai. Be jos nebūčiau turėjusi pakankamai pasitikėjimo savimi, kad pateikčiau paraišką dalyvauti metų geriausio jaunojo virėjo konkurse, nesvarbu, laimėsiu jį, ar ne. Nuoširdžiai patarčiau visiems pasinaudoti tokia galimybe. Mano kelionė į Prancūziją buvo ir tebėra vienas puikiausių mano atsiminimų.“

Deborah (JK) apie mokomąją praktiką Lione, Prancūzijoje.

Jei norite įgyti tokios patirties, turėtumėte kreiptis į savo profesinio mokymo įstaigą.

JAUNIMO JUDUMAS: JAUNIMO MAINAI IR DALYVAVIMAS EUROPOS SAVANORIŲ TARNYBOS VEIKLOJE

Jaunimo mainai padeda jaunimui įgyti projektų valdymo ir komandinio darbo įgūdžių. Jaunimo mainų programos suteikia galimybę jaunimui įgyti patirties ne tik savo mokyklos aplinkoje. Pagal jas jaunuolių grupės gali dalyvauti ne ilgiau kaip 21 d. trunkančioje aiškiai apibrėžtoje veiklos programoje (pvz., įvairiuose praktiniuose seminaruose, pratybose, diskusijose ir vaidmenų žaidimuose) kitoje ES valstybėje narėje arba už ES ribų.

Europos savanorių tarnyba suteikia jaunimui puikią galimybę ugdyti asmeninius ir profesinius gebėjimus iki 12 mėnesių prisidedant prie kasdienio organizacijų, veikiančių socialinės apsaugos, aplinkos, neformaliojo švietimo programų, IRT, kultūros ir daugelyje kitų sričių, darbo. Ji taip pat suteikia jiems galimybę įgyti daugiau pasitikėjimo savimi, pasijusti aktyvesniais piliečiais ir pakeisti gyvenimo būdą. Savanoriška veikla gali trukti iki vienu metų ir jos dalyviai gali veikti įvairiose srityse Europos Sąjungoje ir už jos ribų.

Jaunimo mainuose gali dalyvauti asmenys nuo 13 iki 30 metų. Veikloje, kuria rūpinasi Europos savanorių tarnyba, gali dalyvauti asmenys nuo 17 iki 30 metų.

„Vos per vienus metus Europos savanorių tarnyboje išmokau daugiau negu per visą ankstesnį savo gyvenimą. Labai rekomenduočiau savanorių tarnybą visiems, kas yra plačių pažiūrų ir nori įgyti patirties.“

Clara (Vokietija) apie dalyvavimą projekte, pagal kurį Briuselyje (Belgijoje) esančiame Jozefo Swinneno bendruomenės centre padedama neseniai atvykusiems imigrantams.

Jei norėtumėte dalyvauti tokioje veikloje, turėtumėte kreiptis į savo šalies nacionalinę agentūrą.

JAUNIMO DARBUOTOJŲ IR KITŲ DARBUOTOJŲ JUDUMAS

Jei esate mokytojas, dėstytojas arba dirbate įmonėje, galite vykti mokyti arba dėstyti į užsienį ir taip įgyti naujų profesinių perspektyvų, išplėsti savo tinklus ir padėti atnaujinti Europos švietimo ir mokymo sistemas bei suteikti joms tarptautinį matmenį.

Mokytojai, dėstytojai, ne mokymo personalas arba jaunimo darbuotojai taip pat gali mokytis užsienyje, be kita ko, lankyti struktūriškai apibrėžtus kursus, į profesinę veiklą orientuotus kalbų kursus, dalyvauti mokymo renginiuose ir darbo stebėjimo veikloje, pasisemti naujų žinių ir idėjų, kurias galima pritaikyti grįžus namo. Ši veikla gali trukti nuo 2 dienų iki 2 mėnesių.

Jei norėtumėte pasinaudoti tokia galimybe, turėtumėte kreiptis į mokymo įstaigą ar jaunimo organizaciją, kurioje dirbate. Jei esate įmonės darbuotojas, turite gauti aukštojo mokslo įstaigos, kurioje ketinate dėstyti, kvietimą.

© Bonos universitetas / Lannert

Bonos universiteto tarptautinės veiklos strategija apima jaunų mokslininkų, studentų ir administracijos darbuotojų mainus.

„Man teko stebėti Kipro kurčiųjų federacijos darbą, kad susipažinčiau su jų veikla ir patirtimi [...]. Ši patirtis padėjo man geriau suprasti Kipro kurčiųjų kultūrą, išplėsti savo gestų kalbos žinias ir geriau suprasti kurčiųjų mokymosi procesą, kad galėčiau juos mokyti veiksmingiau.“

Gestų kalbos mokytojas Christophe (Prancūzija) apie savo darbo stebėjimo patirtį Kipre.

2 pagrindinis veiksmas: bendradarbiavimo ir partnerystės rėmimas

Ar dirbate švietimo, mokymo arba jaunimo srityse organizacijoje arba institucijoje ir pageidaujate bendradarbiauti su panašia to paties arba kito sektoriaus kitos valstybės narės organizacija, institucija arba įmone, nes norėtumėte diegti naujoves ir modernizuoti savo veiklą?

O gal dirbate įmonėje, mokslinių tyrimų organizacijoje, regioninės valdžios institucijoje, asociacijoje, socialinėje ir ekonominėje partnerėje arba NVO ir norite bendradarbiauti su švietimo, mokymo arba jaunimo organizacijomis arba institucijomis, nes siekiate stiprinti bendradarbiavimą, perduoti žinias ir įgyvendinti novatorišką praktiką?

Tuomet jus gali sudominti kuris nors iš įvairių programos „Erasmus+“ partnerystės projektų.

STRATEGINĖ PARTNERYSTĖ ŠVIETIMO, MOKYMO IR JAUNIMO SRITYSE IR SU DARBO RINKA

Strateginės partnerystės tikslas – pasitelkus įvairių valstybių narių įvairių rūšių organizacijų bendradarbiavimą plėtoti, perkelti ir įgyvendinti novatorišką švietimo, mokymo ir jaunimo veiklą.

Kad būtų pasiekti šie tikslai, programa „Erasmus+“ remiamos įvairių šalių organizacijos, veikiančios švietimo, mokymo ir jaunimo srityse. Gali būti remiama tokia veikla:

- jungtinių studijų programų rengimas, naujų mokymo programų, novatoriškų mokymo metodų (pavyzdžiui, geriau išnaudojant IRT), naujos mokymo ir mokymosi medžiagos ir metodų (pavyzdžiui, kalbų mokymo metodų) rengimas;
- tinklų kūrimas, savitarpio mokymasis siekiant, kad studentai ir darbuotojai galėtų mokytis iš tikros įmonių patirties ir taip ugdytų savo verslumą ir kūrybinį mąstymą;
- neformaliojo mokymosi ir savimokos būdu įgytos kompetencijos pripažinimas nacionaliniu lygmeniu remiantis ES sistemomis ir naudojant ES priemones.

Švietimo įstaigos, jaunimo organizacijos arba kitų suinteresuotųjų organizacijų atstovai, pageidaujantys teikti paraiškas, turėtų kreiptis į savo šalies nacionalinę agentūrą.

© Fotolia/Syda Productions

E. mokymasis sukuria sąlygas mokytis savo ritmu ir suteikia lankstumo.

Pasirengę šuoliui? Įgykite verslumo įgūdžių ir universitete.

ŽINIŲ SĄJUNGOS – AUKŠTOJO MOKSLO INSTITUCIJŲ IR ĮMONIŲ BENDRADARBIAVIMAS

Programos „Erasmus+“ lėšų skiriama aukštojo mokslo institucijų ir įmonių struktūrinei partnerystei. Taip siekiama padėti panaikinti atotrūkį tarp švietimo sistemų ir darbo rinkos. Žinių sąjungos taip pat padės studentams ir aukštųjų mokyklų darbuotojams įgyti daugiau verslumo įgūdžių ir didinti aukštojo mokslo įstaigų ir bendrovių verslumą.

Žinių sąjungomis gali būti remiama veikla, kuria siekiama:

- rengti ir taikyti naujus mokymosi ir mokymo metodus (pvz., naujas daugiadalykes mokymo programas, į besimokantį asmenį orientuotą ir tikromis problemomis grindžiamą mokymą ir mokymąsi);
- sukurti universaliųjų gebėjimų įgijimo ir jų taikymo visose aukštojo mokslo programose sistemas. Šis darbas turėtų būti vykdomas bendradarbiaujant su įmonėmis, kad būtų didinamos galimybės įsidarbinti, skatinamas kūrybiškumas ir atsirastų naujų profesinių galimybių;
- įtraukti verslumo ugdymą ir verslumo metodus į visų kitų dalykų mokymo ir mokymosi programas, kad studentai, mokslininkai, pedagogai ir kiti darbuotojai įgytų žinių, įgūdžių ir būtų motyvuoti užsiimti verslo veikla.

Žinių sąjungai turi priklausyti bent šešios ne mažiau kaip trijų skirtingų programos šalių organizacijos (tarp jų turi būti bent dvi įmonės ir du akademinės bendruomenės partneriai).

SEKTORIŲ ĮGŪDŽIŲ SĄJUNGOS – PROFESINIO MOKYMO PASLAUGŲ TEIKĖJŲ IR DARBO RINKOS BENDRADARBIAVIMAS

Verslo ir pramonės atstovai neapsiriboja nacionalinėmis tiekimo grandinėmis, o stengiasi įsitvirtinti tarptautinėse. Sektorių įgūdžių sąjungos pritaiko mokymo programas atsižvelgdamos į šią padėtį ir padeda profesinio mokymo įstaigose besimokančiam jaunimui pasirengti Europos darbo rinkai. Sektorių įgūdžių sąjungos siekia suteikti jiems atitinkamoms profesijoms reikalingų įgūdžių:

- rūpindamosi, kad pirminio ir tęstinio profesinio švietimo sistemose būtų labiau atsižvelgiama į konkrečių darbo rinkos sektorių poreikius ir taip mažindamos įgūdžių trūkumą;
- stengdamosi parengti tarptautines profesinio mokymo programas ir mokymo bei mokymosi metodologijas ir jas įgyvendinti;
- plėtodamos mokymąsi darbo vietoje (mokymo įstaigose arba įmonėse) ir pameistrystę, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos pereiti iš švietimo sistemos į darbo rinką.

Sektorių įgūdžių sąjungai turi priklausyti bent devynios skirtingos ne mažiau kaip trijų programos šalių, iš kurių dvi turi būti valstybės narės, organizacijos.

GEBĖJIMŲ STIPRINIMAS AUKŠTOJO MOKSLO SRITYJE – BENDRADARBIAVIMAS SU ŠALIŲ PARTNERIŲ AUKŠTOJO MOKSLO ĮSTAIGOMIS

Programa „Erasmus+“ remiami bendradarbiavimo su viso pasaulio aukštojo mokslo įstaigomis projektai siekiant šalių partnerių aukštojo mokslo įstaigų plėtros ir modernizavimo. Įstaigos partnerės gali būti pasirinktos ES kaimyninėse šalyse, Vakarų Balkanuose, Rusijoje, taip pat Azijos ir Lotynų Amerikos regionuose bei Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybėse.

Tarp būsimų projektų galėtų būti:

- bendrų projektų, pagal kuriuos būtų rengiamos naujos mokymo programos ir laipsniai, mokymosi ir mokymo metodai, tobulinama darbuotojų kvalifikacija, užtikrinama kokybė, nustatomos naujos valdymo sistemos ir tvarka;
- nacionalinio lygmens struktūrinių reformų (pavyzdžiui, politikos modernizavimo, aukštojo mokslo sistemų valdymo) rengimo remiant šalių partnerių valdžios institucijoms projektų.

GEBĖJIMŲ STIPRINIMAS JAUNIMO SRITYJE – BENDRADARBIAVIMAS SU ŠALIŲ PARTNERIŲ JAUNIMO ORGANIZACIJOMIS

Pagal programą „Erasmus+“ remiami viso pasaulio jaunimo srities organizacijų bendradarbiavimo projektai. Šių projektų tikslas – gerinti jaunimo darbo, neformaliojo mokymosi ir savanoriškos veiklos įvairiuose pasaulio regionuose, visų pirma besivystančiose šalyse, kokybę ir pripažinimą.

Veiklos pavyzdžiai:

- bendradarbiavimas, tinklų kūrimas ir jaunimo organizacijų savitarpio mokymasis;
- bendras darbas siekiant didinti informuotumą ir savanoriškos veiklos bei neformalaus mokymosi pripažinimą šalyse partnerėse;
- jaunimo darbuotojų ir dėstytojų profesinio tobulėjimo priemonių rengimas ir diegimas, gerosios šios srities patirties kaupimas ir taikymas;
- jaunimo mainai, savanoriška veikla užsienyje ir jaunų darbuotojų judumas.

MOKYKLOSE DIRBANTIEMS MOKYTOJAMS SKIRTOS IR SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO INTERNETINĖS PRIEMONĖS

Pagal programą „eTwinning“ remiamas ir stiprinamas mokyklų bendradarbiavimas. Tai daroma teikiant paramą, naudingų priemonių ir galimybę bendradarbiauti internetu. Naudojantis „eTwinning“ galima remti judumo projektus, strateginę partnerystę arba bendradarbiauti internetu.

Be to, „eTwinning“ prisidedama prie mokytojų ir kitų darbuotojų profesinio tobulėjimo – pateikiama mokymosi internetu medžiagos ir suteikiama tinklų kūrimo visoje Europoje galimybių.

Visos programos šalių mokyklos ir ikimokyklinio ugdymo įstaigos skatinamos naudoti „eTwinning“. Jos gali bet kada užsiregistruoti „eTwinning“ portale adresu <http://www.etwinning.net/lt/pub/index.htm>

EPALE (Europos suaugusiųjų mokymosi elektroninė platforma) – tai interneto erdvė, kurioje politikos formuotojai, pedagogai, suinteresuotosios šalys ir visi asmenys, dalyvaujantys suaugusiųjų švietimo veikloje, gali keistis informacija ir idėjomis arba pristatyti ir skleisti gerąją suaugusiųjų švietimo srities praktiką. Ją pasitelkus visoje ES bus kuriamos suaugusiųjų švietimo srities darbuotojų bendruomenės. Platforma pradės veikti 2014 m. pabaigoje.

3 pagrindinis veiksmas: politinių reformų rėmimas

Pagal programą „Erasmus+“ remiama veikla, kuria siekiama strategijos „Europa 2020“, 2020 m. švietimo ir mokymo strateginės programos ir kitų konkrečioms sektoriams skirtų strategijų, pavyzdžiui, Bolonijos proceso aukštojo mokslo srityje, tikslų. Ši veikla – tai duomenų rinkimas, tyrimai ir konkrečių temų arba šalių analizės, viešosios valdžios institucijų arba svarbių organizacijų bendradarbiavimo projektai ir konsultacijos su vyriausybėmis ir piliečių organizacijomis. Ja taip pat skatinama rengti jaunimo ir sprendimų priėmėjų susitikimus, susijusius su struktūriniu dialogu su jaunimu.

Šia veikla siekiama gerinti švietimo ir mokymo sistemų bei jaunimo politikos kokybę ir veiksmingumą, skatinti ryžtingai vykdyti politikos reformą, didinti informuotumą, skatinti savitarpio mokymąsi, tarptautinį bendradarbiavimą, plėsti žinias ir raginti jaunimą aktyviai dalyvauti demokratiniame gyvenime.

Perspektyvos

2014–2020 m. programa „Erasmus+“ tiesiogiai pasinaudos apie 4 mln. žmonių ir 125 000 institucijų.

Pagrindiniai skaičiai: „Erasmus+“ (2014–2020 m.)

Visas biudžetas	14,7 mlrd. EUR Veiksmams su trečiosiomis šalimis (šalimis partnerėmis) finansuoti bus skirta papildomų lėšų.
Bendros judumo galimybės	Daugiau negu 4 mln. žmonių
Aukštasis mokslas	Apie 2 mln. studentų
Profesinių mokyklų moksleiviai	Apie 650 000 moksleivių ir pameistrių
Darbuotojų judumas	Apie 800 000 dėstytojų, bendrujų ir specialybės dalykų mokytojų, taip pat švietimo srities ir jaunimo darbuotojų
Savanorių ir jaunimo mainų programos	Daugiau negu 500 000 jaunuolių
Magistrantūros studijų paskolų garantijų sistema	Apie 200 000 studentų
Jungtinės magistrantūros programos	Daugiau negu 25 000 studentų
Strateginė partnerystė	Apie 25 000 strateginės partnerystės projektų, vienijančių 125 000 mokyklų, profesinio mokymo įstaigų, aukštojo mokslo ir suaugusiųjų švietimo įstaigų, jaunimo organizacijų ir įmonių
Žinių sąjungos	Daugiau kaip 150 žinių sąjungų, sudarytų 1 500 aukštojo mokslo įstaigų ir įmonių
Sektorių įgūdžių sąjungos	Daugiau kaip 150 sektorių įgūdžių sąjungų, sudarytų 2 000 profesinio mokymo paslaugų teikėjų ir įmonių

Daugiau informacijos

- ▶ **Bendroji informacija apie švietimą ir mokymą Europos lygiu:** <http://ec.europa.eu/education>
- ▶ **Bendroji informacija apie jaunimo politiką Europos lygiu:** <http://ec.europa.eu/youth>
- ▶ **Programa „Erasmus+“:** http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_lt.htm
- ▶ **Vykdomoji įstaiga:** <http://eacea.ec.europa.eu>
- ▶ **Nacionalinės agentūros:** http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/national-agencies/index_lt.htm
- ▶ **Mokytojų kampelis:** http://europa.eu/teachers-corner/index_lt.htm
Mokytojų kampelyje 23 kalbomis pateikiama mokomosios medžiagos apie Europos Sąjungą. Jame yra įvairios medžiagos (svetainių, lankstinukų, interneto žaidimų, vaizdo siužetų ir t. t.), skirtos pradinėms ir vidurinėms mokykloms moksleiviams. Mokytojai čia gali rasti daugybę idėjų, kaip pasirengti pamokoms apie ES istoriją, jos funkcionavimą ir veiklą arba kaip surengti diskusijas apie konkretesnius ES politikos aspektus. Visi mokymo išteklių yra nemokami.
- ▶ **Europos jaunimo portalas:** http://europa.eu/youth/EU_lt
Europos jaunimo portale pateikiama informacija apie galimybes visos Europos jaunimui.
- ▶ **Turite klausimų apie Europos Sąjungą?**
Jums gali padėti tarnyba „Europe Direct“, tel. 00 800 6 7 8 9 10 11, <http://europa.eu>

